

Persbericht

PB03-198
5 november 2003
9.30 uur

Productie en omzet industrie opnieuw lager

De Nederlandse industrie heeft in het derde kwartaal van 2003 opnieuw minder geproduceerd en omgezet dan een jaar eerder. Zowel omzet als productie liggen 2 procent lager. Voor september is het beeld minder negatief dan voor het derde kwartaal als geheel. Na vijf maanden van lagere omzetten is in september ongeveer evenveel omgezet als een jaar eerder. Dit blijkt uit voorlopige cijfers van het CBS.

Omzet derde kwartaal lager dan jaar eerder

De industrie heeft in het derde kwartaal van dit jaar 2 procent minder omgezet dan in het derde kwartaal verleden jaar, vooral door een lagere binnenlandse omzet. De binnenlandse omzet is 4 procent lager, terwijl op de exportmarkten 1 procent minder omzet is geboekt. In het tweede kwartaal was de totale omzet 3 procent lager dan een jaar eerder. In het eerste kwartaal werd nog 3 procent meer omgezet, vooral door hogere afzetprijzen.

Dankzij die hogere omzet in het eerste kwartaal heeft de industrie in de eerste negen maanden van dit jaar slechts 1 procent minder omzet geboekt dan in dezelfde periode vorig jaar. Op de binnenlandse markt is de omzet 2 procent lager. De buitenlandse omzet is ongeveer gelijk gebleven.

Industriële productie ook lager

De industrie heeft in het derde kwartaal net als in het kwartaal ervoor 2 procent minder geproduceerd dan een jaar eerder. In de metaalindustrie is de productie het sterkst achtergebleven. De aardolie-, chemische en rubberindustrie heeft daarentegen opnieuw meer geproduceerd. In de eerste negen maanden van dit jaar heeft de industrie als geheel 1 procent minder geproduceerd dan in dezelfde periode vorig jaar.

September minder negatief

In september heeft de industrie het minder slecht gedaan dan in het derde kwartaal als geheel. Nadat vijf maanden op rij minder is omgezet, is de omzet in september nagenoeg gelijk aan die van een jaar eerder. Dit komt vooral door de buitenlandse omzet. Die ligt 2 procent hoger dan in september vorig jaar, bij 2 procent lagere exportprijzen. In Nederland zelf is nog wel minder omgezet dan een jaar eerder. Ook de productie ligt nog 1 procent onder het niveau van september 2002.

Verder blijkt uit de seizoengecorrigeerde cijfers voor productie en omzet dat de voorraden kleiner zijn geworden. De productie is namelijk in september gelijk gebleven, terwijl het volume van de omzet met 2 procent is gestegen ten

opzichte van augustus. Dit sluit aan bij de Conjunctuurtest van oktober 2003 waarin minder industriële ondernemers aangeven de voorraden eindproduct te groot te vinden. Ondernemers die hun voorraden te groot vinden, zullen de productie harder laten krimpen of minder laten stijgen dan de omzet.

Technische toelichting

De *omzet* is exclusief BTW. De *productie-index* van de industrie beschrijft de groei van de industriële productie (de 'toegevoegde waarde'). Dit kan ook worden opgevat als de voor prijsverandering gecorrigeerde groei van de in deze bedrijfstak gevormde inkomens.

Verschillen in de ontwikkeling tussen productie en omzet hangen vooral samen met de volgende factoren. Allereerst wordt de omzetontwikkeling beïnvloed door prijsveranderingen, die niet van invloed zijn op de productiecijfers. Daarnaast spelen veranderingen in de voorraden eindproduct een rol. Verder loopt bij langdurige productieprocessen de omzet (vaak in de vorm van termijnbetalingen) niet per se parallel met de productie. Van meer statistische aard zijn verschillen in wegingschema's: vooral de aardolie- en chemische industrie en de voedings- en genotmiddelenindustrie tellen zwaarder mee in de omzet- en prijsontwikkelingen dan in de productiegroei.

De gegevens hebben een voorlopig karakter. Cijfers van voorafgaande maanden kunnen zijn aangepast op grond van de meest recente gegevens.

Tabel 1: Omzet en productie industrie, procentuele mutaties ten opzichte van een jaar eerder

Branche	Omzet			Productie *)		
	2002	Jan-Sep 2003	Sep 2003	2002	Jan-Sep 2003	Sep 2003
%						
Industrie	-2	-1	0	-2	-1	-1
waaronder:						
Voedings- en genotmiddelenindustrie	1	0	7	1	-2	-1
Papier- en grafische industrie	-4	-1	-1	-3	-2	-2
Aardolie-, chemische en rubberindustrie	-2	5	-2	2	4	4
Metaalindustrie	-3	-5	-4	-4	-3	-4

*) Gecorrigeerd voor werkdageffecten

Bron: CBS

Tabel 2: Omzet en productie in de industrie

Periode	Omzet Binnenland	Omzet Buitenland	Omzet Totaal	Productie *)
<i>procentuele mutaties ten opzichte van een jaar eerder</i>				
2002	-2	-2	-2	-2
Juli	0	-1	-1	-3
Augustus	-5	-6	-5	-1
September	4	2	3	0
Oktober	0	4	2	0
November	-1	-1	-1	0
December	2	3	3	-3
2003				
Januari	3	3	3	-1
Februari	3	5	4	0
Maart	-2	3	0	-1
April	1	-2	-1	-2
Mei	-5	-4	-4	-1
Juni	-1	-4	-3	-2
Juli	-3	-1	-2	-4
Augustus	-8	-4	-6	-1
September	-2	2	0	-1
2002-I	-5	-6	-6	-2
2002-II	-3	-4	-4	-1
2002-III	0	-2	-1	-1
2002-IV	0	2	1	-1
2003-I	1	4	3	-1
2003-II	-2	-3	-3	-2
2003-III	-4	-1	-2	-2

*) Gecorrigeerd voor werkdageffecten

Bron: CBS

Tabel 3: Omzet en productie in de industrie *)

Periode	Omzet Binnenland	Omzet Buitenland	Omzet Totaal	Productie	
<i>procentuele mutaties ten opzichte van de voorafgaande periode</i>					
2002					
Juli		0	2	1	0
Augustus		2	2	2	-1
September		1	-2	-1	0
Oktober		-3	2	-1	-1
November		-1	-3	-2	1
December		-1	1	0	-2
2003					
Januari		3	2	3	2
Februari		0	1	1	0
Maart		-1	-4	-2	0
April		0	1	0	0
Mei		-4	-2	-3	0
Juni		3	-5	-1	-1
Juli		-4	6	1	-2
Augustus		0	-1	-1	2
September		1	2	2	0
2002-I		0	-2	-1	0
2002-II		1	2	1	1
2002-III		1	0	1	-1
2002-IV		-2	-1	-2	-1
2003-I		2	1	2	1
2003-II		-3	-4	-3	-1
2003-III		-3	2	0	-1

*) De cijfers zijn gecorrigeerd voor seizoeninvloeden

Bron: CBS